

Tâm Tình Tây Bắc Tháng 7-2015

Một chuyện nghiên lan ở Ấn Độ

Như đã hẹn với cô bạn Monica là sẽ dẫn cô xuống phố một lần cho cô mua sắm, nhân ngày chồng cô nghỉ ở nhà, giao cho chồng giữ hai đứa con, cô được thông thả một hôm đi chơi với tôi. Hôm ấy cô qua bên tôi sớm lắm, tôi vẫn chưa sẵn sàng vì còn bận tay tưới mấy cây lan Trúc Mành trước khi có nắng gắt buổi trưa, vừa tưới vừa phải ngừng tay ngắm một cây ra hoa trái mùa, đã nảy ra được 3 cái nụ. Trúc Mành của tôi thường ra hoa vào khoảng giữa tháng Tám và tháng Mười, tháng Sáu mà ra hoa thì tôi cho là quá sớm.

Tôi xin lỗi Monica vì đã bắt cô phải chờ tôi nhưng cô bảo không sao, vì cô cũng muốn đi loanh quanh trong vườn ngắm lan. Vừa lúc cô trông thấy cây lan *Schomburgkia tibicinis* tôi treo trên cành cây hạt dẻ, cô đứng trầm ngâm ngắm cây này một lúc rồi bảo là hồi xưa ba cô có một cây lan loại này, to lắm, phải hai người đàn ông trẻ lực lưỡng khiêng mới được, nhưng sau này ông đã tặng cho một người bạn rồi, ông chỉ còn lại mấy cây nhỏ, mặc dù gọi là nhỏ nhưng cây nào cũng to một người ôm không xuể.

Nghe Monica nhắc đến lan trong vườn của ba cô là tôi đã thấy hào hứng, lại có một cây *Schomburgkia* kích sù, rồi lại tặng bạn, tôi tự hỏi không biết ba cô quý bạn đến mức nào mà trồng được cây lan to như thế mà lại mang đi cho bạn như vậy. Thế là sau khi đã an vị trên xe buýt, tôi gọi chuyện ngay về cây lan *Schomburgkia tibicinis* mà ba cô trồng được đã lớn lắm mà lại đem cho đi.

Cô kể rằng trong tỉnh cô ở có một bà này rất giàu, bà làm chủ hai cửa hàng tơ lụa ở đó, và ba tiệm nữa ở Bombay. Tiệm nào cũng đắt hàng và là nơi lui tới của những bà giàu sang quý phái. Chồng bà thì lại trông coi một tiệm bán si đồ gia vị, ông này là loại đàn ông say mê với việc kinh doanh, ngoài những bao, những thùng quế, gừng, ớt vàng, ớt xanh, cari, chuyện gì ông cũng không cần để mắt đến. Bà thì không những đã giàu, mà lại còn đẹp, ngoài bốn mươi tuổi rồi mà thân hình vẫn rắn chắc, thon thả, nói năng ngọt ngào, và có tật mê vườn tược, cây cối, hoa và nhất là lan.

Vì có sẵn tiền trong tay, những loại cây, loại lan trong vườn của bà phải là những cây rất đặc biệt, rất lớn. Cây lớn tìm không có thì bà mua bao nhiêu là cây nhỏ, chụm vào cho thành một bụi lan. Nếu đã có một cây lan quý trong tay rồi, mà tìm được một cây y hệt như vậy mà lớn hơn, thì cây nhỏ sẽ bị cho đi không thương, không tiếc. Những khi rảnh rỗi bà hay đi đến nhà những người bạn của bà có vườn cây vườn lan để thưởng thức hoa thơm cỏ lạ và để xem họ có cây gì mới không để bà bắt chước mua về trồng. Nếu thấy vườn người nào có cây lạ lon, to hơn cây trong vườn của bà là bà phải đi tìm cho ra một cây lớn hơn như thế nữa cho vườn của mình bằng được mới thôi...

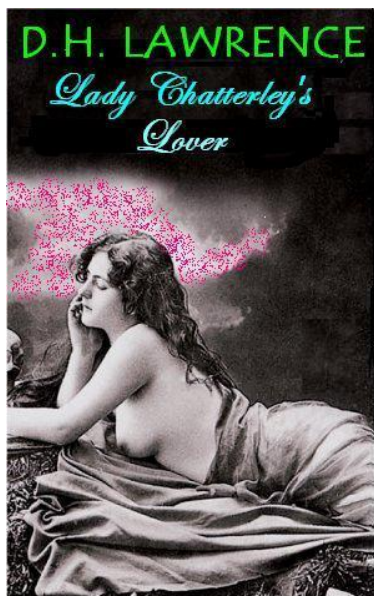
Ba của Monica cũng là một trong những người bạn chơi lan của bà, vườn lan của ông là nơi mà bà lui tới nhiều nhất, thấy cây đẹp là bà năn nỉ i ôi cho đến khi ba của Monica xiêu lòng, năn nỉ cho đến khi cái cây bà muốn phải nằm ở trong vườn của bà thì bà mới thỏa mãn. Trong vườn của ông như đã nói từ mấy bài trước, đủ mọi loài, mọi loại lan. Ông có một cây *Schomburgkia tibinisis* khổng lồ, to bằng nguyên một cái ghế bành. Ông chăm sóc cây này rất kỹ lưỡng. Ông đặt cây này trong một cái chậu bằng gỗ thật chắc có khung, cái khung cao vượt hơn những cành lan vạm vỡ, trên cái khung bằng gỗ đó lại có một cái móc sắt thật chắc để hai người đàn ông khỏe mạnh có thể luồn một cây gỗ cứng qua đó để khiêng, di chuyển cây lan, ông bày cây này ở chỗ nhiều nắng nhất trong vườn, ngày tưới nước hai lần ướt đầm, một lần trước khi mặt trời mọc và một lần trước khi mặt trời lặn. Ông lại còn cho xây một cái hồ nhỏ nước sâu trên đầu gối, to bằng cái giường ngủ, để mỗi tuần một lần pha phân thật loãng, sai hai người đầy tớ trẻ, khỏe mạnh khiêng cây này đặt vào trong hồ, ngâm nước phân một tiếng đồng hồ, rồi mới đặt lên lại, cứ đều đều như thế, cây phát triển nhanh và mạnh không ngừng. Ba cô quý cây này lắm, ông thường hãnh diện nói đùa với mẹ cô là cây này mà Nữ Hoàng Anh hay Thủ Tướng nước Ấn Độ có muốn ông cũng không cho, thà là bị tù...

Có một năm, cây này gặp thời tiết thuận hoà, nước đầy đủ, phân cho đúng lượng hay sao mà ra được đến gần một trăm nhánh hoa, mỗi nhánh dài cả hai thước, ba cô vui mừng đặt một tiệc thưởng hoa rất lớn, mời rất nhiều bạn chơi lan lan đến ngắm cây quý, trong số đó không thể thiếu bà chủ tiệm tơ lụa, tên thật của bà là "Harsha" nhưng ba của Monica và các ông bạn hay gọi lén sau lưng bà cái tên "Lady Chatterley", Monica bảo rằng hồi nhỏ cô không hiểu tại sao mấy người đàn ông này hay gọi sau lưng bà Harsha cái tên này, về sau lớn lên đọc sách cô mới

www.hello1fashion.com

vỡ lẽ ra rằng Lady Chatterley là một mệnh phụ phu nhân khát tình, gian díu ăn nằm với người làm vườn của bà trong cuốn tiểu thuyết nổi tiếng *Lady Chatterley's Lover* của D. H Lawrence, một tiểu thuyết gia của nước Anh.

www.fdungan.com

cho, huống gì bà Harsha đòi trả tiền, tiền bạc thì ông đâu có thua gì bà này, nhiều khi ông còn có nhiều hơn nữa.

Sáng ngày hôm sau, đang lúc ba mẹ của Monica sửa soạn dùng điểm tâm trong vườn thì bà Harsha đến, không báo trước, theo sau là cô người làm bưng một khay bạc, ở trên toàn những món điểm tâm nóng hổi ngon lành như cơm cà ry poha upma, bánh neer dosa làm với bột gạo, cà ry kadala nấu với chicpeas, và tráng miệng bằng món bánh pineapple kesari... Không để cho ba mẹ Monica kịp nói một tiếng nào, bà tự động sai người làm của bà và người làm của chủ nhà bày thức ăn ra bàn để ba người dùng. Trong bữa ăn bà không nhắc gì đến cây Schomburgkia và cuộc nói chuyện qua điện thoại, nhưng khi ăn xong mẹ của Monica xin phép khách vào nhà thu xếp vài công việc, thì bà Harsha lại đến đứng ngay cây lan mà ngắm nghía, xuýt xoa và bà lại đề nghị mua cây này thêm một lần nữa và cũng như tối qua bà lại bị từ chối. Ba của Monica có ý biểu bà một cây nhỏ mà bà bảo không thích, chỉ thích cây “đại thụ” này mà thôi.

Cary poha upma
www.roaringraw.com

Pineapple kesari
www.cookatease.com

Hai ba ngày sau bà lại ghé chơi, mang biểu mẹ của Monica 3 xấp lụa thật đẹp để may sari, bà nói là hàng lụa này mới ra, chưa có bà nào ở trong tỉnh có, Ba của Monica từ chối, mẹ của Monica cũng từ chối hết lời, thế nào cũng không được, cuối cùng bà nói cách nào không biết mà hai người phải nhận quà. Hai tuần liên tiếp cứ nghỉ một ngày thì ngày khác bà lại đến, bà nói là bà mê cây này quá rồi, nếu ba của Monica không bán lại cho bà thì xin cho phép bà đến thăm cây này trước khi hoa của nó tàn. Monica bảo với tôi là mỗi lần bà này đến, nếu mẹ của Monica quanh quẩn trong vườn thì không sao, mà nếu mẹ của cô đi vắng thì bà này cứ xoắn lấy ba của Monica, ông này đi một bước trong vườn là bà đi theo một bước, đi hai bước thì bà bước theo hai bước, đến nửa bước cũng không rời, lúc đứng ngắm hoa thì bà Harsha cứ cố ý đứng sát vào ba của Monica, hay là với tay qua người ông này, lấy cái này cái nọ, cố ý để người của bà đụng chạm vào người đàn ông này. Mắt bà cứ say sưa hết nhìn cây lan *Schomburgkia* lại đắm đuối nhìn vào mắt của ba Monica, Monica còn bảo tôi rằng những cái áo trong mặc với sari của bà Harsha sau này hình như là bà nói thợ may cắt làm sao mà phần bụng hở ra nhiều hơn, cánh tay áo cũng được cắt cao hơn, bày gần hết cánh tay tròn lẳn của bà, cô nói mỗi lần thấy bà này uốn éo đi lại ngắm lan trong vườn cô cứ liên tưởng đến Nữ Thần rắn Naga trong chuyện cổ tích Ấn Độ. Cô còn bảo là đám đầy tớ trai tráng của gia đình cô mỗi lần thấy Harsha đến là công việc cứ chậm trễ lại vì mãi ngắm, mãi nhìn, mãi thăm thì với nhau về bà này, có lần cô còn thấy một anh há hốc miệng ra chiêm ngưỡng người đẹp, nước miếng nhều ra như người đang đói thấy đĩa cà ri nóng hôi thơm lừng để trước mặt vậy.

www.dailomo.com

Đúng vào lúc đó thì ở một tỉnh bên cạnh có một Orchid Festival, năm nào ba của Monica cũng phải đi chỗ này để tìm mua lan quý, mẹ của Monica thì ít khi nào đi vì than là chỗ này đông người, nhiều lan làm cho bà nhức đầu. Festival được mở ra trong vòng 3 ngày, là thứ Sáu, thứ Bảy và Chủ Nhật. Thường là ông đi từ chiều thứ Năm, lấy khách sạn ngủ đêm ở đó, lấy sức để hể hội lan mở cửa thì ông là người đầu tiên đi vào. Bà Harsha cũng không khi nào bỏ qua được cái Orchid Festival này, trước khi ba của Monica gọi đặt khách sạn, bà đến chơi nói là đã đặt phòng cho ba mẹ của Monica ở một khách sạn sang trọng do bạn thân của bà làm chủ, khách sạn này lại nằm gần chỗ tổ chức Orchid Festival, Ba của Monica lại từ chối nhưng bà bảo đã đến vườn lan của ông làm phiền ông nhiều quá rồi, nay bà muốn đền đáp lại tấm thịnh tình đó, và đây sẽ là lần cuối cùng bà biếu xén quà cáp cho ba mẹ của Monica, nên rút cục họ lại đành phải nhận lời.

Mới đầu mẹ của Monica cũng định đi chơi nhưng phút cuối bà ngoại bệnh nên bà phải ở nhà. Thế là ba của Monica đi một mình. Cũng như mọi lần, chiều Chủ Nhật ông mang theo về bao nhiêu là lan quý và lạ. Độ vài ngày sau thì thấy ông sai tài xế lấy xe cam nhông nhỏ và hai người làm nữa khiêng cây lan *Schomburgkia tibicinis* qua nhà bà Harsha. Mẹ của Monica thấy lạ hỏi, ông bảo là bán cây này cho bà Harsha rồi, ông giải thích đủ điều, nào là bà này năn nỉ nhiều quá, ông sốt ruột, còn thêm một lý do nữa ông nói là chuyến vừa qua ở Orchid Festival ông

đã gặp và nói chuyện với nhiều người chuyên môn trồng lan, họ bảo là những cây lan nào mỗi năm nở hoa bình thường thì không sao, nhưng nếu năm nào tự nhiên tốt tươi, nở hoa tràn trề như chưa bao giờ thấy, thì đó là lúc cây lan bắt đầu bước vài thời kỳ thoái hoá, sau khi tung bùng rạng rỡ như vậy thì sẽ bắt đầu tàn lụi dần, và chết. Nên ông quyết định bán cây này cho bà Harsha. Mẹ của Monica, biết thừa đi là bà Harsha đã dùng mảnh khoé đàn bà để có bằng được cây lan, nhưng cũng như bao nhiêu người đàn bà ở xứ Ấn Độ, suốt đời chỉ biết phục tòng chồng, nên bà không cần nhả trách móc gì ông chồng nữa, cần răng chịu đựng.

Có một lần mẹ của Monica có mấy bà bạn ghé chơi, hôm đó ba của Monica đi vắng nên các bà không cần giữ ý, bao nhiêu chuyện không dám nói trước mặt các ông chồng lần lượt được các bà mang ra luận bàn, không thiếu chuyện gì. Trong đó có chuyện của bà Harsha và cây lan *Schomburgkia tibicinis*, bà nào cũng đồng ý là rằng 3 ngày đi Orchid Festival là 3 ngày ba của Monica đắm chìm trong lan trong huệ, ban ngày thì có lan ở Festival, ban đêm ở khách sạn thì có “huệ Harsha”, cho nên khi trở về cây lan quý mới ra khỏi nhà ông mà qua bên nhà bà Harsha một cách dễ dàng như thế.

www.flickr.com

Một bà có trí nhớ dai còn nhắc lại chuyện năm xưa ông Nirav, một ông chủ vườn lan nổi tiếng là có bao nhiêu lan quý, tính tình thì lạnh lùng, đã từng nói là trên đời của ông, ông chỉ biết có hai người đàn bà mà thôi: đó là mẹ ruột của ông và vợ của ông. Thế mà sau này không biết bà Harsha làm cách nào mà ông lại thậm lén tặng tịu với bà lúc nào chẳng ai hay biết, mà một ngày kia cây lan quý mấy trăm nhánh, không một ai có của ông là cây *Cattleya jenmanii* màu trắng được bày chễm chệ trong vườn của bà Harsha.

Monica nghe lén được những chuyện này rồi về sau này cô kể cho chồng của cô nghe, chồng cô cũng là con trai của một người bạn thân của ba Monica, ông này cũng có một vườn lan lớn, bảo là anh ta còn biết nhiều chuyện nữa về bà Harsha và những cây lan quý, những chuyện mà Monica biết chỉ là một phần thôi. Chẳng thế mà những người đàn ông trong giới trồng, chơi lan hay gọi lén bà là *Lady Chatterley*, anh kết luận là người đàn bà giàu có sang trọng đó có tội mê lan, mà những cây lan bà muốn là của những người thừa tiền. Không cần tiền thì bà ta phải dùng thân thể “ngọc ngà” mà bà làm chủ để đổi lan, có lẽ là mạnh hơn cả mãnh lực của đồng tiền, bà chỉ cần dùng sắc đẹp trời ban cho của bà, thêm một mớ mảnh khóc và sự kiên nhẫn là vườn lan của bà càng ngày càng nhiều lan to, lan hiếm và lan quý... không ai có thể sánh với bà được.

Xin hẹn và hy vọng gặp lại các bạn trong Tâm Tình Tây Bắc Seattle tháng Tám, 2015.

Phạm Hào